

Sygn. akt V CSK 524/16

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z wniosku A.L. i K.M.L.
przy uczestnictwie T. S.A. w K. i Gminy P.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 lutego 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w J.
z dnia 2 czerwca 2016 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, iż wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżących obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ., z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, nie publ., z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, nie publ. i z dnia 30 kwietnia 2015 r., V CSK 598/14, nie publ.). Nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 976/14, nie publ.).

Zdaniem skarżących w niniejszej sprawie występują istotne zagadnienia prawne sprowadzające się do sześciu pytań dotyczących: 1) dopuszczalności ustanowienia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu bez określania nieruchomości władnącej, 2) dopuszczalności rozpoznania zarzutu zasiedzenia, który został podniesiony bez wskazania konkretnej treści zasiedzianej służebności, tj. niewskazania sposobu wykonywania prawa, którego dotyczy zasiedzenie oraz strefy, na której może być wykonywane, 3) treści służebności przesyłu zasiedzianej przez uczestnika w sytuacji, gdy uczestnik ten podniósł zarzut jedynie w stosunku do korzystania z przestrzeni powietrznej nad gruntem należącym do wnioskodawcy, 4) służebności przesyłu, jako szczególnego rodzaju służebności gruntowej, 5) dopuszczalności nabycia w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa przed wprowadzeniem art. 305¹ - 305⁴ k.c., 6) zaliczenia okresu posiadania przez przedsiębiorstwo nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu przed jej uregulowaniem w art. 305¹ - 305⁴ k.c. do okresu posiadania niezbędnego do jej zasiedzenia.

Zagadnienia prawne sformułowane przez skarżących nie spełniają wyżej sprecyzowanych w judykaturze Sądu Najwyższego wymagań. Skarżący ograniczyli się do sformułowania sześciu pytań, nie przeprowadzając żadnego pogłębionego wyводу prawnego dla wykazania, że ich wątpliwości stanowią istotne zagadnienie prawne wymagające zaangażowania Sądu Najwyższego. Nie przedstawili wyводу zawierającego szczegółową argumentację prawną przekonującą o istnieniu rozbieżnych ocen prawnych przedstawionego zagadnienia.

Zagadnienia prezentowane przez skarżących nie są zagadnieniami nowymi, dotychczas w orzecznictwie nie rozstrzygniętymi i stąd wymagającymi analizy prawnej i wyjaśnienia w interesie publicznym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, iż jest dopuszczalne ustanowienie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, bez określania nieruchomości władnącej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2013 r., V CSK 497/12, nie publ., z dnia 14 czerwca 2013 r., V CSK 321/12, nie publ., z dnia 16 stycznia 2013 r., II CSK 289/12, nie publ., uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., OSNC 2013, nr 12, poz. 139). Problemy prawne ujęte przez skarżących w punkcie 2 i 3 wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie zostały związane z jakimkolwiek skonkretyzowanym przepisem prawnym, jak również nie zostały poparte stosowną argumentacją. Ich ujęcie wskazuje na odniesienie ich do okoliczności konkretnej sprawy i dążenie do uzyskania tą drogą poglądu, który miałby służyć jej rozstrzygnięciu, nie zaś na istnienie w tym zakresie ogólnego problemu związanego z wykładnią prawa. Ponadto Sąd Najwyższy w odniesieniu do treści służebności przesyłu wyznaczonej przeznaczeniem urządzeń przesyłowych posadowionych na nieruchomości obciążonej zajmował już wielokrotnie stanowisko w swoim orzecznictwie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2014 r., V CSK 456/13, nie publ., z dnia 11 czerwca 2005 r., V CSK 468/14, nie publ., z dnia 14 listopada 2013 r., II CSK 69/13, OSNC 2014, nr 9, poz. 91, z dnia 23 października 2013 r., IV CSK 30/13, OSP 2014, nr 9, poz. 88, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139). Pozostałe problemy zaprezentowane przez skarżących również były przedmiotem szczegółowych rozważań Sądu Najwyższego, a skarżący nie wykazali, by zaistniała potrzeba ponownej wypowiedzi

Sądu Najwyższego w tym przedmiocie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2014 r., nie publ., z dnia 27 listopada 2013 r., V CSK 525/12, nie publ., z dnia 23 października 2013 r., IV CSK 30/13, Biuletyn SN 2014, nr 1, s. 10, uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139 i z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, Biuletyn SN 2008, nr 10, s. 7, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2008 r., II CSK 389/08, nie publ.).

Ubocznie zauważenia wymaga, iż skarżący wnosili o ustanowienie służebności przesyłu na prawie własności nieruchomości, będąc jej użytkownikami wieczystymi, a oddalenie wniosku nastąpiło przede wszystkim z uwagi na brak legitymacji skarżących do złożenia takiego wniosku, czego nie uwzględnił autor skargi formułując zagadnienia prawne, mające stanowić podstawę przyjęcia skargi do rozpoznania.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

jw